

„TEGEVUSJUHENDAJA BAASKOOLITUS KOOS ESMAABI VÄLJAÕPPEGA“ ÕPPEKAVA

Õppekavarühm

Sotsiaaltöö ja nõustamine

Tegevusjuhendaja baaskoolitus

I moodul „Sissejuhatus – psüühilise erivajadusega inimene ja hoolekandeteenused“

II moodul „Põhiained – erihoolekandeteenuseid tarbivad sihtrühmad“

III moodul „Põhioskused – klienditöö alused“

IV moodul „Spetsiifilised oskused klienditöös“

Lõputöö koostamine

Koolituse maht

266 akadeemilist tundi. Koolitus koosneb auditoorset õppest (182 ak tundi), sh esmaabiandja väljaõppest (16 ak tundi) ning juhendatud õppepraktikast teenuseosutaja juures (68 ak tundi). Iseseisva tööna tuleb juhendatud õppepraktika põhjal koostada lõputöö (tegevusplaani teenust saavale isikule, 16 tundi) ning see kaitsta.

Sihtgrupp

Erialase kvalifikatsioonita, madala või aegunud erialase kvalifikatsiooniga erihoolekandeteenust osutavate asutuste töötajad, kes soovivad tegevusjuhendajana tööd alustada. Samuti võivad õppida omastehooldajad või teised koolitusest huvitatud inimesed, kellel puudub tegevusjuhendaja koolituse väljaõpe.

Õppe alustamise nõuded

Täisealine isik. Eelnevalt omandatud keskkaridus. Kasuks tuleb eelnev töökogemus erihoolekandeteenuseid pakkuvas asutuses. Isiku vastavus Sotsiaalhoolekandeseaduse § 86 lõikes 3 sätestatule.

Õpiväljundid

I Mooduli läbinu:

- omab ülevaadet Eesti erihoolekandesüsteemist ja seda reguleerivatest õigusaktidest;
- on teadlik teenust kasutavate isikute õigustest;
- omab ülevaadet erihoolekandeteenuste peamiste sihtrühmade eripäradest, sh tegevusvõimet mõjutavatest teguritest ja raskesti mõistetavast käitumisest;
- mõistab tegevusplaani ja ohumärkide plaani vajalikkust ning koostamise põhimõtteid;
- tunneb meeskonna- ja võrgustikutöö põhimõtteid töös psüühikahäiretega inimestega.
- lähtub oma tegevustes sotsiaaltöötaja eetilistest põhimõtetest ja konfidentsiaalsuse nõudest;
- juhendab eesmärgistatult teenust kasutava isiku (sh tegevusplaanist tulenevaid) tegevusi;

- loob toetava ja turvalise keskkonna teenuse sihtrühmadele, tagades sealjuures enda ja teiste ohutuse;
- lähtub oma töös isikukeskse, taastumisele orienteeritud lähenemise põhimõttest;
- toetab raviskeemi järgimist.

II Mooduli läbinu teab ja tunneb:

- erihoolekandeteenuseid kasutavaid sihtrühmi;
- erinevate sihtrühmade diagnoosiga kaasnevaid sümptomeid, prognoose;
- inimese füüsilise, kognitiivse ja sotsiaal-emotsionaalse arengu etappe;
- tegevusvõimet mõjutavaid tegureid;
- eesmärgistatud tegevuse olemust ja mõju inimese tegevusvõimele;
- ravimite manustamise viise, enim tarvitataavaid ravimeid ja nende kõrvalmõjusid;
- suhtlemise põhiprotsesse;
- kommunikatsioonibarjääre ja suhtlemispiiranguid.

II Mooduli läbinu oskab:

- eristada erihoolekandeteenuseid kasutavaid sihtrühmi;
- ära tunda diagnoosidega kaasnevaid sümptomeid;
- luua toetavat keskkonda erinevatele sihtrühmadele;
- kasutada erinevaid juhendamisevõtteid lähtuvalt isiku arengutasemest;
- kujundada teenust saava isiku päeva lähtuvalt tegevuste eesmärgist;
- valida teenust saavatele isikutele olulisi ning tema tegevusvõimet toetavaid ja arendavaid tegevusi;
- märgata ravimi kõrvalmõjust tingitud terviseprobleeme;
- määrata teenust saava isiku kommunikatsioonitaset;
- toetada teenust saavat isikut suhtlemispiirangute korral.

III Mooduli läbinu teab ja tunneb:

- tegevusjuhendaja töövaldkonda ja töörolle;
- tunneb ära stressiilmingud iseendal ja teab stressijuhtimise viise;
- tegevuse analüüsi põhimõtteid;
- tegevusvõime hindamise protsessi;
- erinevaid juhendamisevõtteid;
- klienditöö erinevaid meetodeid;
- peamisi töövõtteid igapäevase hoolduse korraldamisel;
- tegevusplaani koostamise põhimõtteid;
- terviseseisundi jälgimise vajalikkust.

III Mooduli läbinu oskab:

- tegevust analüüsida ning analüüsitud tegevusi klienditöös kasutada;
- psüühikahäirega isiku tegevusvõimet hinnata;
- hindamistulemusi dokumenteerida;
- kasutada erinevaid klienditöö meetodeid;
- kasutada peamisi hooldusvõtteid;
- koostada tegevusplaani;
- tegevusplaani alusel klienditööd korraldada;
- tunda ära terviseseisundi muutusi;
- kasutada esmaabivõtteid.

IV Mooduli läbinu teab ja tunneb:

- rühmatöö teoreetilisi aluseid;
- raskesti mõistetava käitumise olemust, põhjuseid ja peamisi juhendamisevõtteid;
- seksuaalse arengu etappe;
- loovuse mõju inimesele.

IV Mooduli läbinu oskab:

- planeerida ja juhendada tegevuslikke rühmi;
- hinnata rühmakorra tulemuslikkust;
- lahendada esilekerkivaid probleeme rühmatöös;
- välja selgitada teenust saava isiku raskesti mõistetava käitumise põhjused ja eesmärgid;
- kasutada erinevaid juhendamisevõtteid käitumise muutmiseks;
- hinnata teenust saava isiku seksuaalarengut;
- ära tunda ja juhendada teenust saava isiku seksuaalkäitumist;
- ära tunda väärkohtlemise ilminguid ja väärkohtlemine kohe lõpetada;
- kasutada peamisi strateegiaid töös ohvri ja vägivaldse teo toimepanijaga;
- kasutada loovaid tegevusi klienditöös.

Õpiväljundite seos kutsestandardiga ja õppekava koostamise alused

Kutsestandard Sotsiaal- ja tervishoiuvaldkonna spetsialist tase 4, kohustuslikud kompetentsid

- B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine
- B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine
- B.2.3 Kliendi juhendamine ja toetamine igapäevaelu toimingutes
- B.2.4 Kliendi toetamine võimetekohasel panustamisel ühiskonda
- B.2.5 Toetamine asjaajamise korraldamisel
- B.2.6 Võrgustikutöö

ja spetsialiseerumisega seotud kompetents B.2.7: Töö intellektihäire ja vaimse tervise probleemidega täiskasvanuga.

Õppekava koostamise aluseks on Sotsiaalhoolekande seaduse § 86 lõike 7 alusel kehtestatud Sotsiaalkaitseministri 26.04.2022 määrus nr 38 „Tegevusjuhendajate ettevalmistusnõuded ja nõuded koolitusele“.

Tervise- ja tööministri 22.11.2018. a määrus nr 50 „Töökeskkonnavoliniku, töökeskkonnanõukogu liikme ja esmaabiandja koolituse ja täienduskoolituse kord täienduskoolitusasutuses“ § 3.

Koolituse maht

I Moodul

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides: 40

Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides: 40

- sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis) 40
- sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas) 0

II Moodul

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides: 82

Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides: 82

- sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis) 54
- sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas) 28

III Moodul

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides: 78

Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides: 78

- sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis) 48
- sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas) 30

IV Moodul

Koolituse kogumaht akadeemilistes tundides: 50

Kontaktõppe maht akadeemilistes tundides: 50

- sh auditoorse töö maht akadeemilistes tundides: (õpe loengu, seminari, õppetunni või koolis määratud muus vormis) 40
- sh praktilise töö maht akadeemilistes tundides: (õpitud teadmiste ja oskuste rakendamine õppekeskkonnas) 10

Lõputöö Koolitus lõpeb lõputööga – 16 tundi iseseisva töö koostamiseks

Õppe sisu

I Moodul „Sissejuhatus – psüühilise erivajadusega inimene ja hoolekandeteenused“

- Auditoorne töö (40 tundi)
 - o Psüühilise erivajadusega inimeste hoolekanne
 - o Eetika hoolekandes
 - o Arengupsühholoogia alused ja arenguvaldkondade iseärasused puuetega inimestel
 - o Meeskonnatöö alused
 - o Inimese arengu etapid, nende tundmine ja oskus kasutada neid klienditöös
 - o Meeskonnatöös osalemine
 - o Hoiakud ja suhtumine teenust saavatesse isikutesse

II Moodul „Põhiained – erihoolekandeteenuseid tarbivad sihtrühmad“

- Auditoorne töö (54 tundi)
 - o Psüühikahäired

- o Vaimupuue
- o Liitpuue
- o Suhtlemise alused ja eripärad suhtlemisel psüühikahäirega inimestega
- o Tegevusvõime, eesmärgistatud tegevus
- Praktiline töö (28 tundi)
 - o Erihoolekandeteenuseid tarbivate sihtrühmade eristamine
 - o Diagnoosiga kaasnevad sümptomid
 - o Inimese füüsilise, kognitiivse ja sotsiaal-emotsionaalse arengu etapid
 - o Ravimite manustamise viisid ja enamtarvitavad ravimid
 - o Toetav tegevuskeskkond erinevatele sihtrühmadele
 - o Suhtlemispiirangule vastav kommunikatsiooniviis

III Moodul „Põhiained – erihoolekandeteenuseid tarbivad sihtrühmad“

- Auditoorne töö (48 tundi)
 - o Tegevusjuhendaja töövaldkond ja rollid
 - o Tegevuse analüüs ja kohandamine
 - o Tegevusvõime hindamine
 - o Klienditöö meetodid
 - o Peamised töövõtted igapäevases hoolduses
 - o Tegevusplaani koostamine
 - o Tervises seisundi jälgimine ja ravimiõpetuse alused
 - o esmaabi koolitus (moodustab 16 t auditoorsest tööst)
- Praktiline töö (30 tundi)
 - o Tegevuse analüüs ja kohandamine
 - o Tegevusvõime hindamine
 - o Dokumenteerimine
 - o Hooldusvõtted
 - o Klienditöö meetodid
 - o Käitumine kriisilukorras ja esmaabi

IV Moodul IV moodul „Spetsiifilised oskused klienditöös“

- Auditoorne töö (50 tundi)
 - o Rühmatöö klienditöös
 - o Probleemse käitumise juhtimine

- o Seksuaalsus ja seksuaalkasvatus
- o Teraapilised ja arendavad tegevused klienditöös
- Praktiline töö (10 tundi)
 - o Probleemse käitumise juhendamisevõtted
 - o Seksuaalarengu etapid, seksuaalkäitumine ja seksuaalsele arengule vastavad juhendamisevõtted
 - o Loovad tegevused klienditöös

Lõputöö

Tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule (iseseisev töö – 16 tundi)

o Tegevusplaani koostamine kasutades vestlust, vaatlust ning abi- ja toetusvajaduse hindamise kokkuvõtet, olemasolu korral ka rehabilitatsiooniplaanis kirjeldatud üldeesmärke.

Tegevusplaan koosneb järgmistest komponentidest:

- isiku enda ja/või tegevusjuhendajatega/lähedastega koostöös saavutatavad eesmärgid järgmis(t)eks aasta(te)ks;
- alaeesmärgid;
- tegevused alaeesmärkide saavutamiseks koos ajakavaga;
- kokkuvõtte eesmärkide saavutamisest.

Õppekeskkonna kirjeldus

Oleme mobiilsed - koolitusruumid asuvad koolituse toimumise kohas. Tagatud on ligipääs meie koolitusruumidele ka liikumiskiirangutega õppijatele.

Õppijatel on kõigis meie koolitusruumides kasutada individuaalsed lauad, toolid, ruumis on pabertahvel, projektor, arvuti ning sund- ja loomulik ventilatsioon. Tagatud on puhas joogivesi, kohv ja tee. Kohvipausid sisalduvad koolituse hinnas.

Pakume soovi korral võimalust ka koolituse läbiviimist sisekoolitusena.

Nõuded õppe lõpetamiseks, sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingute lõpetamiseks on vajalik osaleda kontaktõppes vähemalt 70%, sooritada test, praktiline töö, esitada ja kaitsta lõputöö. Mitteeristav hindamine. Koolituse kõigi nelja mooduli läbimisel väljastatakse osalejatele tegevusjuhendajate koolituse tunnistus, millel on märgitud ka info ka esmaabi koolituse läbimise kohta ning selle kehtivusaeg.

Juhul kui õppija ei saavuta õpitulemusi, kuid võttis osa õppetööst, väljastatakse talle tõend vastavalt osaletud kontakttundide arvule, kuid mitte juhul, kui õppija osales vähem kui 70% tundidest.

I Moodul

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Test	Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid

Test hõlmab:

- erihoolekandeteenuste tundmist,
- erihoolekandega seotud seadusandluse tundmist, sh teenust saavate isikute õigused,
- peamiste erihoolekandeteenuseid kasutavate sihtrühmade tundmine ning oskus juhendada psüühikahäiretega inimeste tegevust eesmärgistatult,
- arenguetappide tundmist ja oskust kasutada neid teadmisi klienditöös,
- suhtumist teenust saavatesse isikutesse,
- oskust teha meeskonna- ja võrgustikutööd.

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Praktiline töö	Lähtuvalt situatsioonülesandest: • kirjeldab erinevaid suhtlemisolukordi • kirjeldab konfliktolukorrale reageerimist, erinevaid alternatiivkommunikatsiooni võimalusi • kirjeldab erinevaid tegevusi raviskeemi järgimiseks

II Moodul

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Test	Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid

Test hõlmab:

- oskust ära tunda ja eristada sihtrühmi, nende vajadusi,
- oskust juhendada inimesi vastavalt nende arengutasemele,
- oskust luua toetav keskkond erinevatele sihtrühmadele,
- oskust valida suhtlemispiirangule vastav kommunikatsiooniviis.

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Praktiline töö	Lähtuvalt situatsioonülesandest: • hindab regulaarselt kliendi sensomotoorseid, kognitiivseid ja psühhosotsiaalseid tegevuseeldusi • analüüsib kliendi tegevusvõime taset, kohandab keskkonna tegevusteks sobivaks, koostades kliendi vajadustele vastava päevakava, • selgitab välja abivahendi vajaduse lähtuvalt tegevusvõimest.

III Moodul

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Test	Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid

Test hõlmab:

- tegevuse analüüs ja kohandamine,
- tegevusvõime hindamine,
- dokumenteerimine,
- hooldusvõtted ja klienditöö meetodid,
- tegutsemine kriisiolukorras ja esmaabi.

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Praktiline töö	Lähtuvalt situatsioonülesandest: • kliendi päeva- ja/või nädalaplaani koostamine, • tervise seisundi jälgimise kirjeldus, • raviskeem ja selle järgmine, • igapäeva hoolduse korraldamine.

IV Moodul

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Test	Positiivseks soorituseks on vaja vähemalt 80% õigeid vastuseid

Test hõlmab:

- rühmakorra planeerimist ja läbiviimist
- probleemse käitumise põhjuste ja eesmärgi väljaselgitamist
- seksuaalse käitumise äratundmist ja seksuaalsele arengule vastavate juhendamisevõtete valikut
- loovtegevuste rakendamist klienditöös.

Hindmismeetodid	Hindamiskriteeriumid
Praktiline töö	Lähtuvalt situatsioonülesandest: • Planeerib ja viib läbi rühmakorra • Kirjeldab probleemse käitumise põhjuseid • Sobivad vabaajategevused

Lõputöö

1) Tegevusplaani koostamine teenust saavale isikule (kirjalikus vormis)

Tegevusplaani peab vastama õppekavas välja toodud sisule

2) Lõputöö kaitsmine (suulises vormis)